

**СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ОСВІТИ ТА
РЕАБІЛІТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ:
ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**Міжнародної науково-практичної
конференції**

26-27 жовтня 2023 р.

Запоріжжя
Україна

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

Ministry of Education and Science of Ukraine
Department of Education and Science of Zaporizhzhia Regional State Administration
Municipal Institution of Higher Education “Khortytsia National Educational and Rehabilitation Academy”
of Zaporizhzhia Regional Council

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
Міжнародної науково-практичної конференції
«СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ОСВІТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА
ПОВОЄННОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ»

BOOK OF ABSTRACTS
of the International scientific and practical conference
“STRATEGIC ORIENTATIONS OF EDUCATION AND REHABILITATION IN THE CONDITIONS OF MARTIAL
LAW AND POST-WAR TIMES: PROBLEMS, SOLUTIONS, PROSPECTS”

26-27 жовтня 2023 року
October 26–27, 2023

Запоріжжя, Україна
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 2 від 27 жовтня 2023 року)*

Редакційна колегія:

В. В. Нечипоренко (відповідальний редактор), доктор педагогічних наук, професор, Хортицька національна академія;

Н. М. Гордієнко, доктор соціологічних наук, професор, Хортицька національна академія;

М. С. Кудінова, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. М. Галієва, кандидат психологічних наук, Хортицька національна академія;

О. О. Сташук, кандидат педагогічних наук, Хортицька національна академія;

Г. Б. Глущенко, старший викладач, Хортицька національна академія;

О. В. Макаренко, методист, Хортицька національна академія.

Бібліографічні редактори:

Єнєва С. В., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Прохорова С. П., бібліотекар-бібліограф, Хортицька національна академія;

Двореченцева А. С., методист, Хортицька національна академія.

Стратегічні орієнтири освіти та реабілітації в умовах воєнного стану та повоєнного часу: проблеми, рішення, перспективи : збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 26-27 жовтня 2023 р.) / за заг. ред. В. В. Нечипоренко. – Запоріжжя : Вид-во Хортицької національної академії, 2023. – 764 с.

С 83

Strategic orientations of education and rehabilitation in the conditions of martial law and post-war times: problems, solutions, prospects : Book of Abstracts of the International scientific and practical conference of students and young researchers (Zaporizhzhia, October 26–27, 2023) / General editor V. Nechyporenko. – Zaporizhzhia : Publishing House of Khortytsia National Academy, 2023. – 764 p.

ISBN 978-617-7929-11-5

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічні орієнтири освіти та реабілітації в умовах воєнного стану та повоєнного часу: проблеми, рішення, перспективи», організованої науково-педагогічним колективом Хортицької національної академії у співпраці з українськими і зарубіжними партнерами. Опубліковані тези доповідей висвітлюють нагальні проблеми, завдання та перспективи розвитку освітньої сфери в умовах війни; розкривають специфіку впливу штучного інтелекту та цифровізації на освітній ландшафт; актуалізують теоретичні та практичні аспекти спеціальної й інклюзивної освіти; характеризують особливості психологічної та соціальної реабілітації населення України; розкривають сучасні підходи до дотримання здорового способу життя; відображають актуальні тенденції розвитку мистецтва, дизайну, менеджменту та туризму.

Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, аспірантам, студентам і широкому колу фахівців суспільно-гуманітарного профілю.

Редакційна колегія може не поділяти концептуальні ідеї авторів та інтерпретаційні підходи, репрезентовані у змісті тез. Відповідальність за достовірність поданих матеріалів, наведених цитат, статистичних та емпіричних даних несуть учасники та їхні наукові керівники згідно з юридичними й етичними нормами академічної доброчесності.

УДК 37+364-786]"364/366"

ISBN 978-617-7929-11-5

© Автори тез, 2023

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2023

6. Vojvodić A., Dedić G. Kvalitet života i anksioznost kod profesionalnih vojnih lica. *Serbian J. of Experimental and Clinical Research*. 2019. Vol. 20 (2). P. 47–54.
7. Rescuers at Risk: Posttraumatic Stress Symptoms Among Police Officers, Fire Fighters, Ambulance Personnel, and Emergency and Psychiatric Nurses / L. M. Soravia, S. Schwab, S. Walther, T. Müller. *Front. Psychiatry*. 2021. Vol. 11. P. 602064. DOI: 10.3389/fpsyt.2020.602064.
8. Canadian Institute for Public Safety Research and Treatment (CIPSRT). *Glossary of Terms: A Shared Understanding of the Common Terms Used to Describe Psychological Trauma (Version 2.0)*. Regina, SK: Canadian Institute for Public Safety Research and Treatment (CIPSRT). 2019.
9. Mountfort S., Wilson J. EMS Provider Health And Wellness. StatPearls : Treasure Island, FL, USA, 2022.
10. Schumann H. Belastungen und Beanspruchungen von Einsatzkräften im Rettungsdienst—Eine vergleichende Analyse Zwischen Hilfsorganisationen und Berufsfeuerwehren, 1st ed.; Stumpf+Kossendey Verlag: Edewecht, Germany, 2020.
11. Stanley I. H., Hom M. A., Joiner T. E. A systematic review of suicidal thoughts and behaviors among police officers, firefighters, EMTs, and paramedics. *Clin Psychol Rev*. 2016. Vol. 44. P. 25–44. DOI: 10.1016/j.cpr.2015.12.002.
12. Exposures to potentially traumatic events among public safety personnel in Canada / R. N. Carleton et al. *Can J Behav Sci*. 2019. Vol. 51. P. 37–52. DOI: 10.1037/cbs0000115.
13. When Our Work Hits Home: Trauma and Mental Disorders in Correctional Officers and Other Correctional Workers / N. Fusco et al. *Frontiers in Psychiatry*. 2021. Vol. 11. DOI: 10.3389/fpsyt.2020.493391.
14. Oliphant R. Healthy M. Safe Communities. *Supporting Our Public Safety Officers Through a National Strategy for Operational Stress Injuries*. Report of the Standing Committee on Public Safety and National Security. Ottawa, ON: House of Commons. 2016.

Сальнікова Тетяна Вікторівна,
аспірантка 4 курсу навчання третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальності 053 Психологія,
Національний університет цивільного захисту України,
м. Харків, Україна
Науковий керівник – **Перелигіна Л. А.,**
доктор біологічних наук, професор,
провідний науковий співробітник навчально-наукової лабораторії екстремальної
та кризової психології науково-дослідного центру,
Національний університет цивільного захисту України,
м. Харків, Україна

МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА «Я-КОНЦЕПЦІЙНА» СКЛАДОВА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ

Останніми роками наша країна зазнає досить значних руйнівних подій, пов'язаних із відкритою воєнною агресією з боку сусідньої держави. На фоні цих подій досить значна частка вітчизняного населення зазнала та зазнає негативних впливів і трансформацій. Вагома когорта населення нашої держави втратила свої домівки, рідних та близьких, роботу, засоби існування тощо. Багато людей вимушені були покинути свої помешкання та терміново виїхати на нове місце мешкання в пошуках безпеки, шукати нову роботу та пристосовуватися до нових умов життя тощо. У даній ситуації виокремилася та сформувалася досить масивна нова когорта населення, це ті особи, які від мирного життя кардинально змінили свій вид діяльності та стали до лав збройних сил України на захист нашої держави.

На превеликий жаль, досить багато з них не були психічно та психологічно готовими до умов війни, першочергово це було пов'язано з морально-етичними їх принципами, коли їм потрібно було постійно стикатися зі смертю, травмуваннями, психофізіологічними та психофізичними наднормовими перенавантаженнями та іншими труднощами. Все це надає досить руйнівного психологічного впливу на їх особистісну сферу, першочергово значно змінюючи «Я-концепційні» особистісні складові військовослужбовців. Досить значно при цьому страждає морально-етична (моральна) самосвідомісна «Я-концепційна» складова, яка надає значного психологічного впливу на інші сфери, трансформуючи та патологічно дещо спотворюючи їх.

Багатьма вченими визначається значна важливість морально-етичної «Я-концепційної» складової, так званої моральної самосвідомості військовослужбовців, яка характеризує їх духовне самовизначення як діяльнійсого суб'єкта. Ця складова відтворює особистісну інтелектуально-духовну та особистісно-професійну діяльність. Ця складова визначає цілісний образ своєї професіональної особистості, ціннісноорієнтовної особи з певним «набором» особистісних дій і переконань, відповідно до яких вона вибудовує соціальну взаємодію з оточуючими. Структурними елементами морально-етичної «Я-концепційної» складової є когнітивна компонента (самосвідомість), емоційна та спонукально-вольова.

Морально-етична «Я-концепційна» складова особистості нерозривно пов'язана з оточуючим соціумом та несе у собі життєво важливий нормативний компонент, пов'язаний зі словами та вчинками, які особи повинні чи не повинні здійснювати. Моральні емоції мотивують поведінку відповідно до морального кодексу людини [1]. Prinz стверджує, що моральні емоції по своїй суті мотивують до діяльності, оскільки вони спонукають нас реагувати на джерело емоцій. При цьому моральні емоції є певним «мотиватором» особистості до певних дій [2].

При цьому «спотворення» морально-етичної «Я-концепційної складової» (що досить характерно для військовослужбовців через необхідність «переступати» через свої принципи та моральні цінності) спроможне нанести так звану моральну шкоду, яка виникає, коли військовослужбовці зазнають морально шкідливих подій, які суперечать їх цінностям та переконанням [3].

Моральна шкода – це сучасний термін (описує порушення особистісного морального кодексу), який привернув увагу дослідників через високий рівень самогубств серед військовослужбовців. [4; 5].

Визначається, що вплив морально-шкідливих переживань [6], що виникають у ході військової служби, може завдавати морального та духовного занепокоєння [7]. Такий досвід, який не може бути виправданий особистими та моральними переконаннями військовослужбовця, може призвести до того, що він намагатиметься примирити, здавалося б, непримиренну невідповідність між своїм життєвим досвідом та необхідністю робити певні вчинки [8]. У зв'язку з цим можуть виникати серйозні психологічні проблеми, такі як посттравматичний стресовий розлад та моральна травма, внаслідок чого військовослужбовці будуть стикатися з нав'язливими думками, імпульсивністю, суїцидальними думками, порушеннями сну або необхідністю вживання психоактивних речовин, щоб уникнути певних тригерів, та можуть реагувати неадаптивно владною, агресивною, саморуйнівною та або деморалізуючою поведінкою [9].

Моральна шкода в літературі описується як один із типів внутрішньої боротьби [10], яка пов'язана з питаннями внутрішньої дезорієнтації та напруги з приводу суперечностей, що виникають всередині людини [11]. Визначається, що моральна шкода позитивно пов'язана з депресивними симптомами та негативно – з відчуттям щастя, а така внутрішня боротьба може вплинути на особистісний психологічний добробут та здоров'я, а також на розвиток дистресу та депресії [12] й занепаду сил [13]. Більш тривалі періоди такої внутрішньої боротьби, як правило, створюють більший ризик для розвитку психологічних порушень [14].

Когнітивний дисонанс, який виникає через невідповідність між системою особистісних моральних переконань, самооцінки, діями та досвідом особистості через вплив моральної шкоди [15] може порушити здатність особистості узгоджувати своє особисте уявлення про добро і зло з думкою суспільства [16; 17] та створювати дезадаптивні моральні впливи.

Вплив моральної шкоди може поставити під загрозу почуття ідентичності, самооцінки та системи цілісної орієнтації особистості, змушуючи людину намагатися знайти новий сенс життя [18].

Вплив потенційно морально шкідливих подій, що визначаються як бездіяльнісні дії або вчинення дій, які порушують моральні переконання особистості, може викликати значний психологічний стрес та дисонанс усієї психологічної особистісної сфери людини [19]. Такий дистрес називають моральною травмою, яка пов'язана з деякими формами психічних захворювань, зокрема посттравматичний стресовий розлад, депресію та суїцидальні думки [20]. Дослідження вказують, що психологічний дистрес після моральної шкоди може бути як окремий профіль симптомів, що охоплює моральні відчуття провини та сорому, а також симптоми депресивного типу (нав'язливі симптоми гіперзбудження та інші прояви посттравматичного стресового розладу) [21]. Тяжкість впливу моральної шкоди визначається й тим, що особистості з проблемами психічного здоров'я (посттравматичний стресовий розлад, депресія тощо), пов'язані з морально шкідливими подіями, можуть неохоче звертатися за офіційною підтримкою через побоювання щодо соціально-правових наслідків розкриття інформації [22]. Додаткова складність визначається тим, що для тих пацієнтів в даний час не існує стандартизованого лікування проблем психічного здоров'я, пов'язаних із моральною травмою [21].

Таким чином, морально-етична «Я-концепційна» складова є досить важливою особистісною сферою, яка першочергово може страждати у військових та надавати значного деструктивного та трансформуючого впливу на усі інші «Я-концепційні» особистісні складові, провокуючи значні зрушення фізичного та психологічного здоров'я військовослужбовця.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Prinz J. The emotional construction of morals. Oxford University Press, USA, 2007. 334 p.
2. Military Loyalty as a Moral Emotion / J. Connor, D. J. Andrews, K. Noack. *Armed Forces & Society*. 2021. Vol. 47(3). P. 530–550. URL: <https://doi.org/10.1177/0095327X19880248>.
3. Spirituality and Moral Injury Among Military Personnel: A Mini-Review / S. Brémault-Phillips, As. Pike, F. Scarcella, T. Cherwick. *Frontiers in Psychiatry*. 2019. Vol. 10. DOI: 10.3389/fpsy.2019.00276.
4. Invisible wounds and suicide: Moral injury and veteran mental health / N. Jamieson et al. *International J. of Mental Health Nursing*. 2020. Vol. 29. P. 105–109.
5. Military moral injury: A concept analysis / N. Jamieson, M. Maple, D. Ratnarajah, K. Usher. *Int J Ment Health Nurs*. 2020. Vol. 29(6). P. 1049–1066. DOI: 10.1111/inm.12792.
6. Nash W. P., Litz B. T. Moral Injury: a mechanism for war-related psychological trauma in military family members. *Clin Child Fam Psychol Rev*. 2013. Vol. 16 (4). P. 365–375. DOI: 10.1007/s10567-013-0146-y.
7. Measuring moral injury: psychometric properties of the Moral Injury Events Scale in two military samples / C. J. Bryan et al. *Assessment*. 2016. Vol. 23(5). P. 557–70. DOI: 10.1177/1073191115590855.
8. Callaway K. L., Spates R. C. Moral injury in military members and veterans. In: *Oxford Handbooks Online*. Online: Oxford University Press. 2016. doi: 10.1093/oxfordhb/9780199935291.013.69.
9. Frankfurt S. Frazier P. A review of research on moral injury in combat veterans. *Mil Psychol*. 2016. Vol. 2 (5). P. 318–330. DOI: 10.1037/mil0000132.
10. Stauner N., Exline J. J., Pargament K. I. Religious and spiritual struggles as concerns for health and well-being. *Horizonte-Revista de Estudos de Teologia e Ciências da Religião*. 2016. Vol. 14(41). P. 48–75. DOI: 10.5752/P.2175-5841.2016v14n41p48.
11. Religious and spiritual struggles, past and present: relations to the big five and well-being / J. A. Wilt, J. B. Grubbs, K. I. Pargament, J. J. Exline. *Int J Psychol Relig*. 2017. Vol. 27(1). P. 51–64. DOI: 10.1080/10508619.2016.1183251.
12. Abu-Raiya H., Pargament K. I., Krause N. Religion as problem, religion as solution: religious buffers of the links between religious/spiritual struggles and well-being/mental health. *Qual Life Res*. 2016. Vol. 25(5). P. 1265–1274. DOI: 10.1007/s11136-015-1163-8.
13. Pargament K. I., Wong S., Exline J. J. Wholeness and holiness: the spiritual dimension of eudaimonics. In: Vittersø J. *Handbook of eudaimonic well-being, international handbooks of quality-of-life*. Switzerland: Springer International Publishing. 2016. P. 379–394. DOI: 10.1007/978-3-319-42445-3_25.
14. Kinghorn W. Combat trauma and moral fragmentation: a theological account of moral injury. *J Soc Christ Ethics*. 2012. Vol. 2. P. 57. DOI: 10.1353/sce.2012.0041.
15. Blinka D., Wilson Harris H. Moral injury in warriors and veterans: the challenge to social work. *Social Work Christ*. 2016. Vol. 43(3). P. 7–27. URL: https://www.researchgate.net/publication/307601841_Moral_Injury_in_Warriors_and_Veterans_The_Challenge_to_Social_Work.
16. Purcell N., Maguen S., Koenig C. J. Veterans' perspectives on the psychosocial impact of killing in war. *Couns Psychol*. 2016. Vol. 44 (7). P. 1062–1099. DOI: 10.1177/0011000016666156.
17. A scoping study of moral injury: identifying directions for social work research / W. Haight, E. Sugrue, M. Calhoun. *Child Youth Serv Rev*. 2016. Vol. 70. P. 190–200. DOI: 10.1016/j.chilyouth.2016.09.026.
18. Yan G. W. The invisible wound: moral injury and its impact on the health of Operation Enduring Freedom/Operation Iraqi Freedom veterans. *Mil Med*. 2016. Vol. 181(5). P. 451–458. DOI: 10.7205/MILMED-D-15-00103.
19. Moral injury and moral repair in war Veterans: A preliminary model and intervention strategy / B. T. Litz et al. *Clinical Psychology Review*. 2009. Vol. 29(8). P. 695–706. DOI: 10.1016/j.cpr.2009.07.003.
20. Williamson V., Stevelink S. A. M., Greenberg N. Occupational moral injury and mental health: systematic review and meta-analysis. *Br J Psychiatry*. 2018. Vol. 212(6). P. 339–346. DOI: 10.1192/bjp.2018.55.
21. Moral injury: An integrative review / B. J. Griffin et al. *J. of Traumatic Stress*. 2019. Vol. 32(3). P. 350–362. DOI: 10.1002/jts.22362.
22. Delivering treatment to morally injured UK military personnel and Veterans: The clinician experience / V. Williamson et al. *Mil Psychol*. 2021. Vol. 29. P. 33(2). P. 115–123. DOI: 10.1080/08995605.2021.1897495.

Отич Ганна Олександрівна, Савченко Дарина Русланівна СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ, ЩО ПОСТРАЖДАЛО ВІД ВІЙНИ.....	444
Павленко Анатолій Іванович, Кудінова Маргарита Сергіївна, Галієва Ольга Михайлівна СОЦІАЛЬНА ТА СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РОБОТА З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ: ПРАКТИКИ ДОСТУПНОСТІ.....	447
Панов Микита Сергійович РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ.....	449
Пантелєєва Аліна Олександрівна ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АДЕКВАТНОЇ САМООЦІНКИ СТАРШОКЛАСНИКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	451
Пахомова Наталія Георгіївна ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	453
Петрушова Тетяна ДО ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ ДИЗОРФОГРАФІЇ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ВОЄННИЙ ЧАС.....	454
Поклад Олена Валентинівна СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ПРОФЕСІЙНУ РЕАДАПТАЦІЮ ОСОБИСТОСТІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ПРОБЛЕМОГЕННОГО СОЦІУМУ.....	457
Пономаренко Іван Володимирович ПРОФЕСІЙНИЙ СТРЕС ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ПРОФЕСІЙНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ РЯТУВАЛЬНИКІВ.....	459
Сальнікова Тетяна Вікторівна МОРАЛЬНО-ЕТИЧНА «Я-КОНЦЕПЦІЙНА» СКЛАДОВА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ.....	461
Селютін Кирило Євгенович СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ З ДЕПРЕСИВНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	464
Сліта Марина Андріївна ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ В РЕАБІЛІТАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	466
Смоляр Влада Володимирівна ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПСИХІКУ ТА СОЦІАЛЬНИЙ СТАТУС ЛЮДИНИ.....	468
Сова Олександр Сергійович ДІЯЛЬНІСТЬ ПСИХОЛОГА У ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ УСТАНОВАХ.....	470
Сташук Ольга Олександрівна, Левченко Владислава Сергіївна ПСИХОСОЦІАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ.....	472
Стельмакова Юлія Ігорівна ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО СТРЕСУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ ПІД ЧАС ВОЕННОГО СТАНУ ТА ПІСЛЯ.....	475
Теслюк Валентина Михайлівна ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	478
Tilna Yuliia LEARNING A FOREIGN LANGUAGE AS A MEANS OF SOCIAL REHABILITATION AND ADAPTATION DURING REFUGEE LIFE ABROAD.....	479
Тітаренко Світлана Анатоліївна ПІДТРИМКА ДИТИНИ ПІД ЧАС СТРЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	481
Ткаченко О. Г. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ДІТЕЙ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	483
Топольський Олександр Євгенійович СТРУКТУРА ТА СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАДАПТАЦІЇ СУЧАСНОЇ ОСОБИСТОСТІ, ЯКА ПОСТРАЖДАЛА ВІД ВІЙНИ.....	485
Турубарова Анастасія Володимирівна НАПРЯМИ ПСИХОРЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	487
Фрунзе Олена Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З БІЖЕНЦЯМИ З УКРАЇНИ В ПОЛЬЩІ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	489
Цвєткова В. О. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОКОРЕКЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ З ВІДНОВЛЕННЯ КОНСТРУКТИВНИХ ПОДРУЖНИХ СТОСУНКІВ У СІМ'ЯХ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДИТИНУ З РАС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	490
Чернявська Орина Олегівна ПСИХОЛОГІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ, ЩО ПОСТРАЖДАЛО ВІД ВІЙНИ.....	492
Чернявська Тетяна Павлівна ОСОБИСТІСНЕ ЗРОСТАННЯ ТА ЗДОРОВ'Я.....	493
Чеснокова Емілія Юріївна РОЛЬОВІ ТРЕНІНГОВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК ПІДЛІТКІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	495
Шевцова Олена Михайлівна, Паливода Анна Олександрівна ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ДО СИСТЕМАТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ У МОЛОДІ.....	497

Наукове видання

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
Міжнародної науково-практичної конференції
«СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ОСВІТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА
ПОВОЄННОГО ЧАСУ: ПРОБЛЕМИ, РІШЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ»

26-27 жовтня 2023 року, м. Запоріжжя
ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
За загальною редакцією доктора педагогічних наук, професора В. В. Нечипоренко

Комп'ютерна верстка та макет – П. Демченко
Дизайн обкладинки – Л. Клімова

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів,
цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.
Матеріали тез подані мовою оригіналу.

Підписано до друку 27.10.2023
Формат 60x84/8. Електронне видання PDF.
Гарнітура Arial Narrow.
Ум. друк. арк. 88,82.
Зам. № 115

Видавництво комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
Україна, 69017, м. Запоріжжя, вул. Наукового містечка, 59.
Свідоцтво: ДК № 7031 від 27.12.2019.
тел./факс: (061)283-20-01, (061)283-20-05.
E-mail: info@khnnra.zp.ua
Сайт: khnnra.edu.ua